

Extinction Rebellion

T.a.v. [redacted] en [redacted]
[redacted]@proton.me

Retouradres: Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Datum 22 december 2023
Onderwerp Kennisgeving Demonstratie

Geachte [redacted] en [redacted]

Op de website van Extinction Rebellion (XR) en (social) media wordt voor zaterdag 30 december om 12:00 uur een blokkade van de A10 aangekondigd ter hoogte van voormalig ING-kantoor 'de Schoen'. Daarbij wordt vermeld dat het doel van de actie is dat ING per direct stopt met alle financiering van, en dienstverlening aan, de fossiele industrie.

Van deze demonstratie heeft XR tot op heden geen kennisgeving gedaan. Gezien de grote gevaarstelling van de A10 heeft de gemeente het initiatief genomen om contact te zoeken met XR. Daarna hebben gesprekken plaatsgevonden tussen u en vertegenwoordigers van de gemeente, evenals een gesprek met mij op het stadhuis. Ook in de driehoek is er uitvoerig gesproken over uw voornemens. Uiteindelijk is de driehoek tot de conclusie gekomen dat een demonstratie op de A10 niet kan worden toegestaan. Allereerst vanwege de zeer grote veiligheidsrisico's op dit deel van de A10, een drukke vijfbaansweg waar 100 km/u wordt gereden, maar ook vanwege onvoldoende garanties voor een ongehinderde doorgang van nood- en hulpdiensten en de bereikbaarheid van het nabijgelegen ziekenhuis Amsterdam UMC, locatie VUmc. Hieronder zet ik uiteen wat op basis van de Wet openbare manifestaties (Wom) de afwegingen zijn geweest om tot dit besluit te komen.

Rechten en verantwoordelijkheden

Het grondrecht om te demonstreren is een belangrijk fundament onder onze rechtsstaat. Het geeft eenieder de vrijheid om in gezamenlijkheid en in de openbaarheid uiting te geven aan standpunten en gevoelens. In Amsterdam wordt uw grondrecht om hier collectief uiting aan te geven beschermd. Die verantwoordelijkheid heb ik als burgemeester. Het demonstratierecht komt ook met verantwoordelijkheden voor u, als organisator van de demonstratie. U draagt primair de verantwoordelijkheid voor een goed verloop en het gedrag van de deelnemers aan uw demonstratie.

U zegt belang te hechten aan een veilig verloop van de demonstratie, en aan een ongehinderde doorgang van nood- en hulpdiensten, en in actietrainingen uw potentiële deelnemers daarop voor te bereiden. Desgevraagd kunt u echter niet concreet maken hoe u daarin op veilige wijze gaat voorzien, en geeft u vooral aan dat u ervan uitgaat dat de driehoek uw demonstratie zal faciliteren en maatregelen treft. Ook blijft onduidelijk hoe lang u op 30 december op de A10 wil

demonstreren en met hoeveel mensen. Hiermee geeft u naar mening van de driehoek onvoldoende blijk van bewustzijn van de risico's die verbonden zijn aan een demonstratie op de A10. Daardoor zijn voor de driehoek de veiligheidsrisico's niet goed te beoordelen en is niet duidelijk in hoeverre u zelf zorg kunt dragen voor een veilig verloop.

Deze zorgen zijn met u besproken en de driehoek heeft u een aantrekkelijk alternatief willen bieden. De driehoek heeft zich daarbij tot het uiterste ingespannen om tegemoet te komen aan de wensen van XR. Er is gezocht naar een plek die recht doet aan de door u gewenste symboliek, met ruim zicht op het voormalige ING-gebouw. Het aanbod is gedaan de demonstratie te organiseren op de Amstelveenseweg, aan de voet van het voormalig ING-kantoor. Om uw demonstratie op deze plek mogelijk te maken, zou de weg (deels) moeten worden afgesloten waardoor ook daar een blokkade van het verkeer zou ontstaan. De gevaarstelling is op deze plek veel minder groot, en nood- en hulpdiensten kunnen zonder vertraging worden omgeleid. U bent op dit aanbod niet ingegaan, en u heeft zelf geen alternatief voorstel gedaan.

Wet openbare manifestaties

Elke demonstratie wordt getoetst aan de drie doelcriteria van de Wom: de bescherming van de gezondheid, het belang van het verkeer en het bestrijden en voorkomen van wanordelijkheden. Na een weging van deze belangen heb ik in overleg met de driehoek besloten de voorgenomen demonstratie niet toe te staan op de A10. Uw actie mag op 30 december 12:00 uur wel plaatsvinden op het grasveld aan de voet van 'de Schoen' aan de Amstelveenseweg. Tijdens uw demonstratie dient de busbaan te allen tijde vrij te blijven voor ongehinderde doorgang van de nood- en hulpdiensten. Ik stel derhalve het voorschrift dat uw demonstratie niet mag plaatsvinden op de A10 of enig andere (snel)weg, maar wel op het grasveld aan de voet van 'de Schoen' aan de Amstelveenseweg (zie bijgevoegd kaartje). Het is verder niet toegestaan om spullen mee te nemen die gericht zijn op een langdurig verblijf, zoals tentjes of dixies. Dit besluit onderbouw ik als volgt.

Vrees voor wanordelijkheden

De hoofdregel is dat alle gedragingen die door de formele wetgever strafbaar zijn gesteld, ook strafbaar zijn tijdens een betoging. Ingevolge artikel 9, eerste lid Grondwet, wordt het recht tot betoging erkend, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet. Met het blokkeren van een weg wordt de wet overtreden.

Zoals boven omschreven heeft de driehoek getracht een aantrekkelijke alternatieve locatie aan te dragen. U wilde echter geen alternatief overwegen, ook niet nadat er nadrukkelijk was gewezen op de gevaren van een demonstratie op de A10 en de gevolgen die de blokkadeactie kan hebben voor de aanrijdtijden van nood- en hulpdiensten en de bereikbaarheid van het VUmc.

Hierbij wordt opgemerkt dat uit eerdere acties van XR gebleken is dat actievoerders een eventueel optreden van politie hinderen door zich (passief) te verzetten tegen aanhouding en door zich vast te lijmen aan de weg en/of vast te ketenen aan elkaar met zogenaamde "lock-ons". Omdat de ervaring is dat demonstranten geen gehoor geven aan vorderingen van de politie en zich prepareren om het politieoptreden zoveel als mogelijk te frustreren, kan worden aangenomen dat met het beëindigen van de blokkadeactie veel tijd gemoeid is en een buitengewoon grote politiecapaciteit nodig is. Het negeren van vorderingen en aanwijzingen van politie en het

doelbewust (passief) verzet plegen bij het optreden van politie, levert een concrete vrees op voor wanordelijkheden.

Verkeersbelangen

Vooropgesteld wordt dat de bescherming van het verkeersbelang niet zover strekt dat aan een goede afwikkeling van het verkeer altijd meer gewicht moet worden toegekend dan aan het recht op demonstratie. De mate waarin aan het verkeersbelang gewicht moet worden toegekend, is afhankelijk van de concrete omstandigheden van het geval, zoals de plaats en tijd van de voorgenomen demonstratie. In dit geval is de demonstratie gepland op een vijfbaansnelweg (vier rijbanen en een afrit), waar 100 kilometer per uur wordt gereden. In weekenden rijden hier dagelijks gemiddeld 7000 voertuigen per uur. De A10 is een van de drukste snelwegen van het land en vormt een belangrijke route naar Amsterdam en de noordelijke randstad. Een veilige en vlotte doorstroming op de A10 is daarom van groot belang voor de bereikbaarheid van de stad en een deel van de randstad.

Daarnaast is dit deel van de A10 een belangrijke aanrijroute voor nood- en hulpdiensten in verband met het nabij gelegen ziekenhuis. Het blokkeren van de A10 zal leiden tot verkeersopstoppingen en lange files. Niet alleen op de A10 zelf, maar ook op andere (snel)wegen. Ook zijn er grote gevolgen voor de aanrijtijden van ambulances die het nabijgelegen Amsterdam UMC, locatie VUmc moeten bereiken. Het VUmc heeft een afdeling spoedeisende hulp waar ook patiënten in levensbedreigende situaties worden geholpen. Daarnaast maken veel medewerkers van het ziekenhuis en patiënten voor dagbehandelingen gebruik van de A10, en is het een calamiteitenroute voor andere nood- en hulpdiensten, die door een blokkade ernstig onder druk komt te staan.

Onder deze omstandigheden, dient aan het belang van het verkeer een zwaarder gewicht te worden toegekend dan aan het recht om de A10 in het kader van een demonstratieve actie te blokkeren. Daarbij weegt mee dat XR online aankondigt dat de A10 niet wordt vrijgegeven totdat de eisen zijn ingewilligd en op basis van eerdere ervaringen aannemelijk is dat de actie zal worden herhaald.

Gezondheidsbelangen

Onder de bescherming van gezondheidsbelangen kunnen, naast de belangen van gezondheid van derden, ook de bescherming van de gezondheid van betogers zelf worden verstaan. Het blokkeren van de A10 vormt een bedreiging voor de gezondheid, omdat nood- en hulpdiensten in de uitvoering van hun taken ernstig worden belemmerd. Van VUmc begrijp ik dat ook met regelmaat zorgpersoneel en patiënten met eigen vervoer met spoed het ziekenhuis moeten kunnen bereiken. Hiermee worden vitale maatschappelijke belangen geraakt. Daarnaast zullen blokkadeacties op een vijfbaansweg waar 100 km per uur wordt gereden, ook leiden tot zeer gevaarlijke situaties zowel voor de betogers als voor andere verkeersdeelnemers.

De blokkadeactie als dwangmiddel

Net als bij blokkades op de A12 het geval was, heeft XR aangegeven dat het doel is om de A10 te blokkeren totdat ING de financiering van fossiele projecten geheel staakt. Uw actie vindt echter plaats op een plek die ver verwijderd lijkt te zijn van het doel van de actie. De ING is immers al 10 jaar niet meer in het betreffende gebouw gevestigd. Het doel van uw actie lijkt er vooral op gericht

het verkeer te verstoren en op die manier aandacht te vragen voor een bepaald onderwerp. De gevolgen voor het verkeer zijn daarmee niet een bijeffect van de actie, maar lijken een doel op zich. Onder die omstandigheden kan aan de hiervoor genoemde Wom-belangen een zwaar gewicht worden toegekend.

Tot slot

Met deze overwegingen doet de driehoek op u het dringende beroep af te zien van het voornemen om een demonstratieve blokkade te organiseren op de A10. U dient er zorg voor te dragen dat uw demonstratie zal verlopen in lijn met de genoemde voorschriften. Van u wordt verwacht dat u al uw deelnemers voorafgaand en tijdens de demonstratie op de hoogte stelt van de gestelde voorschriften. Zo kunnen we er samen voor zorgen dat u uw grondrecht op veilige en vreedzame wijze kan uitoefenen in Amsterdam.

Hoogachtend,

Femke Halsema,
Burgemeester van Amsterdam

Als u het niet eens bent met dit besluit, kunt u binnen 6 weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij de Gemeente Amsterdam. Het bezwaarschrift moet tenminste uw naam en adres bevatten, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. Het is wenselijk tevens een afschrift van dit besluit mee te zenden. Het bezwaarschrift moet u sturen naar: de Gemeente Amsterdam, Amstel 1, Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Bijlage: kaartje demonstratielocatie

